

ЛЕКСИКОЛОГІЯ

Пащенко О.

– старший викладач кафедри практики англійського усного та писемного мовлення Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

Радзієвська О.

– кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Донбаського державного педагогічного університету

УДК 811.111:811.161.2'276.4-053.6

ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЦИЗМІВ В УКРАЇНСЬКОМУ МОЛОДІЖНОМУ ЖАРГОНІ

Запозичення іноземних слів – один із способів розвитку сучасної мови. Мова завжди швидко і гнучко реагує на потреби суспільства. Запозичення стають результатом контактів, взаємин народів, держав. Отже, у статті розглядаються причини виникнення та види запозичень в українській мові та їх місце у молодіжному жаргоні. Відзначається велика увага англіцизмів у процесі формування словника сучасної молоді людини. Процес запозичення відбувається постійно, віддзеркалюючи нові реалії нашого життя, даючи їм нові найменування. У статті наведено приклади англіцизмів в сучасному молодіжному сленгу, які автори статті поділяють на групи за сферою використання.

Ключові слова: українська мова, запозичення, англіцизми, молодіжний сленг.

Пащенко О.

– старший преподаватель кафедры практики английской устной и письменной речи Харьковского национального педагогического университета имени Г. С. Сковороды

Радзиевская О.

– кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранных языков Донбасского государственного педагогического университета

ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ АНГЛИЦИЗМОВ В УКРАИНСКОМ МОЛОДЕЖНОМ ЖАРГОНЕ

Заимствования иностранных слов – один из способов развития современного языка. Язык всегда быстро и гибко реагирует на потребности общества. Заимствования становятся результатом контактов, взаимоотношений народов, государств. Итак, в статье рассматриваются причины возникновения и виды заимствований в украинском языке и их место в молодежном жаргоне. Отмечается большое внимание

англицизмів в процесі формування словаря сучасного молодого чоловіка. Процес заимствования происходит постоянно, отражая новые реалии нашей жизни, давая им новые названия. В статье приведены примеры англицизмів в сучасному молодіжному слензі, которые авторы статьи разделяют на группы по сфере использования.

Ключевые слова: український мовний, заимствования, англицизми, молодіжний сленг.

Pashchenko O.

– Senior Lecturer, Department of English Oral and Written Speech Practice, Kharkiv Skovoroda National Teachers' Training University

Radzievska O.

– Candidate of Science (Theory of Education), Associate Professor, Foreign Languages Department, Donbas State Teachers' Training University

FUNCTIONING OF ANGLICISMS IN UKRAINIAN YOUTH SLENG

Borrowing of foreign words – one of the ways of the development of a modern language. Language always quickly and flexibly reacts to the needs of society. Borrowings are the result of the contacts, relations between the peoples and states. So, the article examines the causes of origin and types of borrowings in the Ukrainian language and their place in the youth slang. A lot of attention is paid to anglicisms in the formation of the modern vocabulary of a young man. The process of borrowing occurs constantly, reflecting the new realities of our lives, giving them new names. The article gives examples of anglicisms in modern youth slang, which the authors divided into groups according to the area of their usage.

Key words: Ukrainian language, borrowing, anglicisms, youth slang.

Постановка проблеми. В останні десятиліття у зв'язку з посиленням політичних, економічних, культурних зв'язків України з зарубіжними, зокрема англомовами, країнами посилюється вплив на українську мову іншомовної, зокрема англійської, лексики. Особливо зросла кількість англіцизмів у зв'язку з політичними й економічними реформами в Україні, які викликали потребу у номінації нових явищ і процесів у новій державі. Складні процеси в українській лексико-семантичній системі, що відбуваються у зв'язку з інтенсивним припливом англіцизмів, потребують наукового аналізу і узагальнення.

Проблеми теоретичного осмислення семантичних і граматичних процесів, що виникають у ході запозичання чужомовних слів до лексичної системи української мови, були предметом

дослідження багатьох фахівців: О.С. Ахманової, А.М. Поповського, С.Г. Бережана, В.В. Виноградова, С.А. Ігнатової, В.М. Караулова, Л.А. Лисиченко, С.В. Семчинського, Д.М. Шмельова. Однак лексико-семантичні процеси, що відбуваються в лексичній українській мовній картині світу вимагають нових досліджень.

Мета статті – розглянути причини та види запозичень в українській мові та місце англіцизмів у молодіжному жаргоні, ЗМІ, в економічній сфері, спорті, художній літературі.

Виклад матеріалу. Виникнення жаргону з використанням англійських запозичень є результатом не стільки експансії самої англійської мови (покращення і збільшення вивчення іноземної мови в школі, поширення літератури англійською мовою, інтенсифікація міжнародних зв'язків), скільки популяризацію західного способу життя, бажання молодих людей бути схожими на героїв популярних кінофільмів, телепередач, а звідси – часто спостерігається механічне перенесення англійських лексем на український ґрунт [1, с. 34].

Якщо замислитись, то саме соціальна верства населення – молодь є найбільшим постачальником іншомовних слів до української мовної картини світу. Саме молодь є губкою, яка вбирає все модне, зарубіжне, намагається показати свій інтелект за рахунок вживання англіцизмів замість аналогів в українській мові. Загалом ця звичка починає поширюватися на новітню літературу, в якій письменники передають сучасний стиль життя, телебачення, в якому еталоном моди є якомога більше наближення до зарубіжного, починають навіть складати словники зі сленгом.

Молодіжний сленг – це окремий пласт національної мови, який відображає певною мірою рівень культури, освіченості, розвитку суспільства. У наш час він контролюється маскультурою, під вплив якої потрапляють різні категорії молоді [3, с. 45].

Мова сленгу – це реквізит молодості, як і катання на роликів ковзанах, масові рок-концерти, легковажність і безтурботність. Це своєрідна форма самовираження і свободи. Це, знову ж таки, різновид молодіжної культури [2, с. 3].

Процес появи англійського сленгізму має дещо специфічний характер. На відміну від запозичень до літературної мови, де причиною запозичення є відсутність лексеми на позначення тієї чи іншої реалії, сленг часто запозичує лексичні елементи для номінації таких понять, які вже мають словесне оформлення в літературній мові. Це свідчить про вторинний характер молодіжного сленгу, його субхарактер, орієнтацію на систему літературної мови [1, с. 140]. До складу українського жаргону входять запозичення з багатьох мов (приблизно 28-и мов світу). 46% усіх запозичень – англіцизми:

блат – з їдиш, від „рука”; *бойфренд* – хлопець, коханець, *джус* – безалкогольний газований напій. З інших мов до нас примандрували: *кайф* – задоволення, насолода, від арабського „бездіяльність, відпочинок” (отримувати задоволення при курінні кальяну, палінні тютюну); *лафа* – блаженство, удача, везіння, безтурботне життя, з татарської алафа – „пайок, фураж для коня; платня”; *лібрарня* – бібліотека; *марафет* – з арабської *ma'rifet* – „знання, мистецтво; секрет”; *паті* – вечірка; *піпл* – люди; *плізоньки* – будь ласка; *шузи* – взуття.

Обрані нами англіцизми в сучасному молодіжному сленгу ми поділили за сферою використання.

Сфера використання	Англіцизм в укр. мові	Англ. відповідник
1. Предмети повсякденного вжитку: одяг, взуття, побутові речі, продукти харчування	<i>Шузи (взуття)</i> <i>Найки (взуття фірми)</i> <i>Боді (тіло)</i> <i>ті-шот (футболка)</i> <i>гріндерси (подрібнювач)</i> <i>топік (коротка футболка)</i>	Shoes Nike body T-shirt Grinders top
– гроші	<i>мані (гроші)</i> <i>єврики</i> <i>бакси (долари)</i>	money euros backs
– кольори	<i>Вайт (білий)</i> <i>Пінк (рожевий)</i>	white pink

Дана група англіцизмів використовується у повсякденному житті кожного з нас. Найчастіше це реклами по телебаченню такі як, наприклад,

„ *А ти спробував новий айс-ті?*”(реклама), або реклами в молодіжних газетах і журналах: „ *Тільки по середах знижки на лонги і шоти для студентів НАУ в нічному клубі «Форсаж»*”.

2. Комп'ютерні технології	<i>і-нет (інтернет)</i> <i>ноут (записна книжка)</i> <i>лєп-топ (переносний компютер)</i> <i>браузер (пастися)</i> <i>погуглити (знайти)</i> <i>чатитись (розмовляти)</i>	i-net notebook Lap-top browser Google to chat
---------------------------	--	--

	<i>веб-кем (камера в паутині)</i> <i>фейсбук (візитка)</i> <i>постити (відсилати пошту)</i>	web-cam Facebook To post
--	---	------------------------------------

У сучасному світі досить поширеним є комп'ютерний сленг – своєрідна „мова”, що виникла з появою електронно-обчислювальних машин (ЕОМ) у США 1946 р. З розвитком ЕОМ в Україні теж почала зароджуватися специфічна мова, якою спілкуються програмісти. Порівняно молодий вік спеціалістів, які задіяні в цій сфері професійної діяльності, популярність комп'ютерів та Інтернету у молодіжному середовищі визначили моду на комп'ютерний сленг серед користувачів всесвітньої мережі.

Сфера використання	Англіцизм в укр. мові	Англ. відповідник
3. Емоції, реакції та оцінка дійсності – вигуки привітання, вітання та прощання	<i>Хай (привіт)</i> <i>Хеллоу (добрий день)</i> <i>Бай (бувай)</i> <i>Ван сек (одну секунду)</i> <i>Хеппі Бьоздей (З Днем народження)</i> <i>Сюрпрайз (сюрприз)</i> <i>Окей (добре)</i>	Hi Hello Buy One second Happy Birthday Surprise
– вираження згоди або відмова	<i>Ок</i> <i>Ноу проблемз (нема проблем)</i>	Ok No problems
– подяка або вибачення	<i>Ноу (ні)</i> <i>Сорри (пробач)</i>	No Sorry
– вираження ступеня задоволення	<i>Со світ (так гарно)</i> <i>Супер (гарно)</i> <i>Зе бест (найкращий)</i> <i>Кул (класний)</i> <i>Бутіфул (красивий)</i> <i>Крейзі (божевільний)</i> <i>Найс (гарний)</i>	So sweet Supper The Best Cool Beautiful Crazy Nice

Вищеподані англіцизми в основному використовуються в повсякденному житті. Яскравим прикладом такого спілкування є

переписка в чатах чи на форумах. Наприклад, **Хай, як воно чи Хеппі Бьоздей! Всього тобі найкращого.**

Сфера використання	Англiцизм в укр. мові	Англ. відповідник
4. Назви людей за диференціацією – за віком і статтю	<i>Бой (хлопець)</i> <i>Гай (парубок)</i> <i>Бейби (дитятко)</i> <i>Герла (дівчина)</i> <i>Мен (чоловік)</i> <i>Піпли (люди)</i>	boy guy baby girl man people
– за родинними зв'язками	<i>Перенти (батьки)</i> <i>Френди (друзі)</i> <i>герл-френд (кохана дівчина)</i> <i>бой-френд (коханий хлопець)</i>	parents friends girl-friend boy-friend
– за професією	<i>ді-джей</i> <i>ем-сі</i> <i>пі-джей</i> <i>сек'юріті (охорона)</i> <i>боді гард (охоронець)</i> <i>адмін(керуючий)</i> <i>т'ютор(репетитор)</i>	DJ MC PJ Security Body guard Administrator Tutor
– за національною та расовою приналежністю	<i>айзер (Азербайджан)</i> <i>раша (Росія)</i>	Azerbaijan Russia

Приклади із даної групи, як і попередні, безпосередньо стосуються молоді, адже в основному молоді люди розуміють значення поданих слів і вживають їх у повсякденній мові. Наприклад, Forsage, приватна вечірка. Запрошення на одну персону. **Дресс-код, Фейс-контроль.** (із запрошення в нічний клуб «Форсаж», Київ).

Сфера використання	Англiцизм в укр. мові	Англ. відповідник
5. Культурна сфера – різноманітні стилі музики та субкультури	<i>Попса (популярний)</i> <i>Ре-не-бе</i> <i>Драм</i> <i>Транс</i> <i>Хаус</i> <i>Електро</i> <i>Тіктонік</i> <i>Техно</i>	Pop music RNB music Dram and Bass Trance music House music Electro music Tictonic Techno music

– видовищні заходи, концерти	Хард-рок (важкий рок) Альтернатива корпоратив Файна Юкрайна Гарна Україна Комеді Клуб (Клуб сміху)	Hard Rock Alternative music To corporate Fine Ukraine Comedy Club
– кіно, музика, мода, телебачення	Фентазі (фантастика) Муві (фільм) Селабрітіс (знаменитості) Фейк (підробка) Стійл (стиль) бойз-бенд (група з хлопців)	Fantasy Movie Celebrities fake style boys-band

Зазначені англіцизми пов'язані з молодіжною музичною культурою, яка пропагандується засобами масової інформації, кінематографом та шоу-бізнесом. Наприклад, *Вчора пройшов показ Андре Тана на Юкрейніан Фешн Вік* [новини].

Висновки з даного дослідження. На нашу думку, англіцизми в молодіжному сленгу займають важливе місце, але необхідно пам'ятати, що їхнє надмірне вживання веде до збідніння рідної мови. Ми повинні поважати традиції нашої літературної мови і вживати дані вирази в певному соціально-культурному оточенні, де вони будуть доречні. Хоча можна вважати такі сленгові вирази згубними для нашої мови, але інколи їх вживання просто необхідне з погляду на глобальний вплив англomовної культури та технологій.

Отже, процес запозичення відбувається постійно, віддзеркалюючи нові реалії нашого життя, даючи їм нові найменування. Але не можна допустити, щоб такі процеси проходили стихійно, невмотивовано, бо часто яскрава та приваблива запозичена лексема є зовсім непродуктивною в системі сучасної української мови [4, с. 15–17].

Література

1. Англійські слова в українській мові // Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія. – К. : Наукова думка, 1973. – С. 140.

2. Баранник Д. Х. Українська мова на межі століть / Баранник Д. Х. // Мовознавство. – № 3. – 2001.

3. Василенко Ю. А. Сучасний український молодіжний сленг / Василенко Ю. А. // Львівський національний університет імені Івана Франка. – 2009. – 8 с.

4. Пономарів О. Мовностилістичні поради / Пономарів О. // Урок української. – 2001. – № 11–12. – С. 25–27.

5. Свиренкова Г. А. Англицизмы в современном русском языке [Электронный ресурс] / Г. А. Свиренкова. – Режим доступа : <http://festival.1september.ru/articles/10377>

Pravdivtseva Y.

– Candidate of Science (Theory of Education), Associate Professor, Foreign Languages Department, Donbas State Teachers' Training University

Peresichanska Y.

– 2nd-year student, Department of English and German Languages, Faculty of Philology, Donbas State Teachers' Training University

УДК 81'42:32:81'373.49

LEXICAL AND SEMANTIC ELEMENTS OF THE ENGLISH POLITICAL DISCOURSE: EUPHEMISM AS THE COMPONENT OF APHORISM

The article deals with the determining of the essence of the English political discourse. The peculiarities of the use of aphorisms of famous politicians as the indicators of their world outlook have been analyzed. Much attention is paid to euphemisms that have the function of manipulating of the information or hiding of its content. The author has analyzed the aphorisms of the famous world politicians. The role and functions of euphemisms are considered in aphorisms.

Key words *aphorism, euphemism, political discourse, world outlook, influence.*

Правдівцева Ю.

– кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов Донбаського державного педагогічного університету

Пересічанська Ю.

– студентка другого курсу англо-німецького відділення філологічного факультету Донбаського державного педагогічного університету

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ЕЛЕМЕНТИ АНГЛІЙСЬКОГО ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ: ЕВФЕМІЗМ ЯК КОМПОНЕНТ АФОРИЗМУ

У статті розкрито суть англійського політичного дискурсу. Автором досліджено особливості вживання афоризмів відомих політиків, як індикаторів їхнього світогляду. Особливу увагу приділено евфемізмам, які несуть за собою функцію маніпулювання інформацією або приховування її змісту. Автором проведено аналіз